

Nagyvárad Estilap

Főszerkesztő: MARTON MANÓ

Kiadóhivatal: Hegedüs Hírlapiroda
Szerkesztőség: Károly herceg (Szilágyi Dezső)-utca 6.

Felelős szerkesztő: KATONA BÉLA

A magyar-román jóviszony és Chamberlain nyilatkozata

Magyarországon nem szűntelik meg a katonai ellenőrzést

— Budapesti tudósítónk távirata —

A magyar nemzetgyűlésen tegnap napirend előtt Baross János ellenzéki képviselő interpellációt intézett a kormányhoz, Chamberlain legutóbbi nyilatkozata miatt. Az angol államférfiu kijelentése szerint ugyan is elérkezett az ideje annak, hogy Ausztriát feloldják a katonai ellenőrzés alól, de

Magyarországon még mindig fenn kell tartani a kontrollt beláthatatlan ideig.

Az ellenzéki képviselő kérdést intézett a kormányhoz, mi az oka a világhírű angol politikus nyilatkozatának, amit annál súlyosabbnak tart, mert Chamberlain ezidőszent egész Európa legtekintélyesebb politikusa, akinek elfogultságáról szó sem lehet és akinek igazságszeretetét mindenkinek el kell ismerni.

Az interpellációra Walkó helyettes államtitkár azonnal válaszolt. Kijelentette, hogy

Magyarország több ízben tanujelét adta békés szándékának

és minden erejével a békeszerződés respektálására törekszik. Az angol államférfiu nyilatkozata semmi összefüggésbe nincs a legutóbbi genfi tárgyalásokkal. Katonai kérdésekben a nagyhatalmakat a szövetségközi ellenőrző bizottság informálja. A magyar kormány állandóan doku mentálni igyekszik azt hogy az ország teljesen leszerelt.

Nem tartja praktikusnak a vitát épen a mostani pillanatban, amikor Magyarország

a szomszédos államokkal való jóviszonyát megszilárdítani törekszik.

A cseh külügyminiszterrel a legközelebbi jövőben ismét megkezdik a tárgyalásokat és valószínű, hogy gazdasági kérdések

ben kedvező eredményt fognak elérni.

Ez a helyzet Romániával szemben is, mellyel Ma

Óriási hőség Bukarestben

47 fok Celsius — Pusztító orkán a hóhullámok után

Bukarestből jelenti a Rador: Tegnap az eddigi őszi időjárás után hallatlan hőség lepté meg Bukarestet. A hóhullámok ereje délután két órakor érte el tetőfokát. Arnyékban 37 fok, napon 47 fok Celsius volt a hő.

Galatzban a hőség délelőtti rekkenő volt, de délelőtt vihar keletkezett, amely óriási jégesővel járt. A jégeső beverte az ablakokat, emberáldozatot is követelt, s a mezőn sok állat is elpusztult. Negyedóra alatt husz millió lei értékű vetés ment tönkre.

A Duna mentén több helyen orkán dühöngött és széttépte a táviró vonalakat.

A vihar rombadöntött egy prefektusi palotát

Lapzártakor jelenti Bukarest: Az orkán borzalmas pusztítást végzett Bălceanu községben. A prefektusi palota és több magánház összedőlt. Eddig huszonnégy halottat találtak a romok alatt.

Vérfagyasztó jelenetek Lédererné bünpörének főtárgyalásán

Fölmulatták a szörnyű bűnjeleket

— Budapesti tudósítónk távirata —

A Lédererné gyilkossági pereknek tegnap volt a legszenzációsabb napja. A bizonyítási eljárást már befejezték, senki sem számított újabb izgalmakra. Ennek ellenére zsúfolásig megtelt a tárgyaló terem és a jelenlevőknek olyan borzalmas látványban volt részük, amilyenhez hasonlót még sohasem produkált egyetlen büntető tárgyalás sem.

A tárgyalás megnyitása után az elnök Sersics és Gyulai fegyverszakértőket hallgatta ki. Mindkét szakértő teljesen valószínűtlennek mondja, hogy

Léderer a feleségére is lőtt volna, és az asszony valószínűleg ezt a részt valószínűleg tartják.

Ezután felolvasták az országos vegyintézet jegyzőkönyvét. Kodolka hullájában mérget nem

gyarország szintén barátságos közeledés óhaját megte-remteni.

Nem tartja helyesnek, ha most nyilatkozik a kérdésről és kéri, hogy halasszák el a vitát.

Baross ezután újból szót kért, azonban az elnök, a házszabályokra hivatkozással nem adja meg a felszólalás jogát.

vérrel teljesen átitatott ruhadarabokat.

Lédererné teljesen egykedvűen nézi a borzalmas bűnjeleket és minden egyes darabnál kijelenti, hogy az az övé, vagy a férjé.

Rettenetes hangulat uralkodik el a teremben.

a hallgatóság közül többen elájulnak, úgy, hogy rövid időre a tárgyalást fel is kellett függeszteni.

Az egyik bőrdoból vértől keményre száradt ingeket vettek elő, a másikkól egy kis kézi bárdot és egy nagy mészárosbárdot.

a hullafeldarabolás rettenetes eszközeit.

Lédererné a kis bárdot saját tulajdonának elismerte, de a mészáros bárdra nézve kijelentette, hogy az nem az övé, azt sohasem látta.

Kihallgatták Kodolka feleségét és az öccsét. Mindketten kijelentették, hogy a nagy bárdot Kodolkaék még 1922-ben adták kölcsön Lédereréknek.

A bűnjelek kiterítésekor hallott csend uralkodott a teremben. Az izgalom akkor érte el tetőpontját, amikor felolvasták Léderer hadbíróági ítéletét, amely tudvalevőleg kötél általi halált mért ki a volt főhadnagyra.

A felolvasás alatt Lédererné összegörnyedt, zsebkendőjét szájához szorítja és görcsösen zokog.

Ismertetik még a hagyatéki iratokat is. Kodolka tiszta hagyatéka százmillió koronára rugfól, melyet három testvére örökölt.

A perbeszédre kedden kerül sor és még a hét folyamán meglesz az ítélet.

Amundsen a norvég királynál

Ünnepélyes fogadtatás Oslóban

— Az Estilap eredeti távirata —

Oslóból táviratozzák: Harangzúgás közben, a norvég himnusz hangjainál érkezett meg Roald Amundsen óriási sarkutazó gépén Oslóba a hajdani Krisztianába. Az egybesereglett ünneplő közönség lelkesedése leírhatatlan volt. Amundsen az üdvözlő beszédek után, az ünneplő közönség sorfala közt az udvari hintón a királyi palotába ment, társaival együtt külön kihallgatásra. A király valamennyi sarkutazóval kezét fogott és el

hatatlan volt. Amundsen az üdvözlő beszédek után, az ünneplő közönség sorfala közt az udvari hintón a királyi palotába ment, társaival együtt külön kihallgatásra. A király valamennyi sarkutazóval kezét fogott és el

Iratkozzon

a Hegedüs kölcsönkönyv

Atlantic nyári mozgó

6 1/4 és 9 1/4 órákor

Apolló mozgó

6 és 9 órákor

Ma, kedden először

DANTE

A XIII. század örökéletű költőjének élete 7 felvonásban.
Guelfek és ghibelinek harcai Florenc uralmáért. — 100.000 ember és 10.000 ló van e monumentális filmben mozgósítva.

A főszerepekben: AMLETTÓ NOVELLI és DIANA KARENNE.

széketelt velük. Az amerikai Ellsnorth-tal angolul s a német French-tal németül. Amundsent a polari érdemkeresztrel, társait pedig az Olaf-renddel tüntette ki a király.

Délután az aeroklub bankettjén éltették Amundsent.

Norvég felköszöntök hangzottak el az amerikai és német testvérek dicsőségére.

Este Amundsenék a király vendégei voltak.

Egy másik távirat szerint Amundsen kijelentette a laputódítóknak, hogy a sarkvidék felkutatása Zeppelinel megoldható és Ecknernek erre vonatkozó terve megvalósítható.

HIREK

A mai zürichi nyitás

BERLIN... 12260 PRAGA... 1525—
NEWYORK 151515 BUDAPEST 7255
LONDON 2505— BUKAREST 73750
PARIS... 2425— BECS... 7255

VÁRADI ARFOLYAMOK:

Magyar korona	327 áru	329 pénz
Osz rak shilling	3060	3050
Francia frank	1043	1035
Angol font	1050	1062
Svájci frank	4235	4225
Lira	820	815
Dollár	21725	21675
Cseh korona	646	643

Dr Szekfü Gyulát egyetem tanárrá nevezték ki

Budapesti tudósítónk táviratozza, hogy Homán Bálint dr., a Nemzeti Múzeum főigazgatóját és Szekfü Gyula dr. külügyminiszteri osztálytanácsost a budapesti Pázmány Tudományegyetem legutóbb megüresedett magyar történeti tanszékére ki-nevezték.

Homán Bálint dr. működését inkább tudományos körökben ismerik és Európá-szerbe méltányolják. Nem kevésbé ismerik és méltányolják Szekfü Gyula dr. tevékenységét is, de az ő neve már a nagyközönség legszélesebb rétegeihez elhatott. Egész fiatal tanár volt még és a bécsi császári levéltárban dolgozott, amikor „A számozott Rákóczi” című történelmi tanulmánya megjelent. Ebben a műben Szekfü Gyula dr. mindenestre objektív történeti felfogásból és komoly adatokból kiindulva, de talán kissé kegyeletlen módon

leszállította II. Rákóczi Ferencet arról a piedesztálról, amelyre az elmúlt kétszáz év történetírása és a magyar nép szeretete helyezte. Ez annakidején országos vihart vert fel és Szekfü sokáig az érdeklődés középpontjában állt. Azóta számos kiváló történeti munkája jelent meg és legújabbban sokat foglalkozott Magyarország legutóbbi ötven évének történetével.

Harasztos Guszláv váradi vendégfelleple

Budapestben már régen beérkezett Harasztos Guszláv, a Nemzeti Színház művésze, aki évről-évre visszatér pár napra, ahonnan elszármazott. Ezt a tüntető-szerű tehetségű fiatal művészt, aki méltón illeszkedik be az évszázados Magyar Nemzeti Színház színészóriásainak dicső sorába, a nagyváradi színház igazgatósága megnyerte néhány vendégszereplésre. Szerdán este Vajda Ernő világotjárat izgalmas drámájában, a *Szerelmek vásárán* lép fel, pénteken este pedig Shakespeare *Romeo és Juliája*-nak főszerepét alakítja.

Szilágymegyei birtokok kisajátítási ügye a váradi Táblán

A nagyváradi Tábla agrárbizottsága ma délelőtt különböző szilágymegyei kisajátítások ellen beadott felebbezéseket tárgyalta. Így szó volt a Mandrucz, Mózsér, Degenfeld, Barta és K. Jónás-féle birtokok kisajátításáról. Lapunk zártáig a tanács még nem hirdette ki döntését.

* Seperjen a saját háza előtt... de csak kora reggel. Horváth József rendőrkapitány, a kihágási osztály főnöke az Estilap után ezuttal utolsó izben figyelmezteti az összes kereskedőket, hogy az üzleteik előtt lévő járdát reggel 7 óra előtt takarítsák le. Amennyiben ennek a felhívásnak sem lenne meg a kellő eredménye a rendőrség szabályrendelvényben biztosított jogánál fogva súlyos pénzbírságokat fog alkalmazni.

x Julius 12-én lesz a szatmári ház sorsolása.

x Chic Parisien 324. számú megérkezett a Hegedüs Hírlap-irodába.

* Esküvői hír. Özv. Bücher Ignácné szül. Hausmann Helén és Gottlieb Gyula ma szerdán délután 4 órákor tartják esküvőjüket Nagypiac-tér 14. sz. alatt, melyre rokonaikat, jobáraitakat és ismerőseiket szívesen hívják meg.

* Kifosztottak egy váradi fűszerüzletet. Vakmerően véghezvitt betörés történt az elmúlt éjszaka Váradon. Ismeretlen tettesek az utcára nyíló nehéz tölgyfaajtó felfeszítése után behatoltak a Str. Holban (v. Széles) utca 41. szám alatt lévő Reich-féle fűszeresboltba. A betörők, akik a hátrahagyott bűnjelekből következtetve legalább hárman lehettek, tizenötezer lej készpénzt és 40—50 ezer lej értékű árut vittek magukkal. A rendőrség még az éjjel bevezette a nyomozást, amely huszonegy órán belül minden jel szerint eredményre fog vezetni.

x Julius 12-én lesz a szatmári ház sorsolása.

* Felöltöt találtak egy bérkocsiban. Egy szórakozott utas egyik bérkocsiban felejtette néhány átmeneti kabátját. Az illető kellő igazolás után átveheti a felöltőt az államrendőrség I. emelet 10. számú szobájában.

x FELESÉGEM BABAJA francia operett bemutatója, szombaton este.

x Ne sajnáljon két lejt, amennyivel többet kérnek öntől a színháznál, vagy moziban, a Román Sajtószindikátus sorsjegyéért. Ez a sorsjegy lehetővé teszi, hogy augusztus 16-án 100.000, 50.000, 10.000 lejt, s még 5400 más nyereményt nyerjen készpénzben. Ezenkívül a két lejjel hozzájárul ön egy-két téglával a sajtóotthon felépítéséhez, ami nagy kulturpalota lesz Erdély centrumában. Hozzá még rendkívüli előadásokon vesz részt úgy a színházban, mint a mozikban. Ezért hát ne sajnálja, hanem adjon, adjon két lejjel többet a színházban, vagy moziban, amiért egy sorsjegyet kap a sajtósorsjáték sorsjegyeiből.

x Julius 12-én lesz a szatmári ház sorsolása.

x Orbán testnevelő iskolájában a nyári tanfolyam megkezdődött. Str. Rimanóczy utca 13.

x Megérkezett a Revue Parisienne divatlap őszi és téli szá. Kapható a Hegedüs Hírlap-irodában.

Kötött

szövegt szakra. ban jól bevezetett

utazó

állást nyerhet.

Ajánlatokat az eddigi foglalkozás megjelölésével 5% jellegre a Hegedüs 1827 Hírlap-irodába.

DORIAN TERRASSE

9 órákor

DORIAN FILMSZÍNHÁZ

6 órákor

Ma, kedden közkinátra

A rabszolga-királynő

Monumentális film 8 felvonásban

Rendezte: KERTÉSZ MIHÁLY

A főszerepekben:

KORDA MÁRIA, BEREGI OSZKÁR és ADELQUI MILLÁR

Dorian film!

Jön Elinor Glyn regénye:

Hat nap

A főszerepekben:

Corime Griffith.

* Hulla a Félix-fürdőben. Ma reggel a Félix-fürdőben, a várad szőlősi országút melletti mezőn egy idősebb férfi holttestét akadtak. A hatósági szeml megállapította, hogy a holttest Omnucz György 63 éves földműves, aki természetes halállal halt meg. Az ügyesség megadta a temetési engedélyt.

MOZI

— Atlantic nyári és Apolló mozgó. A szépirolalom bekeiben kutató elsősorban Dante névvel találkozunk, annak a férfinak a nevével, kit örökéletű költővé avatott az a sok költő-mény és irodalmi mű, amely mékeny agyában fogant. A XIII. században élt e költő, akkor amikor Florenc ragyogó pompájában, dicsőségének tetőpontján állott, amikor guelfek és ghibelinek harcai folytak Florenc uralmáért. Dante is részt vett harcban, vezető szerepet játszott és ette később hazájáért sok-sok fájdalmas esztendőn keresztül a száműzetés keserű kegyelét. A rendezés kitűnő, colossalis tömegek vannak mozgósítva, 100.000 ember és 10.000 ló szerepel a korszerű harcokban. Diana Karenna és Amlett Novelli, a filmirodalom e kezelese, játsszák a főszerepeket.

— A Rabszolgakirálynő című monumentális film volt az idén szezon leghatalmasabb filmeseménye. Kertész Mihály rendezte ezt a filmet, melynek főszerepeit Korda Mária, Beregi Oszkár és Adelqui Millár alakítják. A 8 felvonásos film csodaszép képekben mutatja be a zsidók kivonulását Egyiptomból, a Vörös tengeren száraz lábbal való átkelést és sok más, a bibliából jól ismert jelenetet. Az előadások 6 és 9 órákor kezdődnek. Jön Elinor Glyn regénye: „Hat nap”. A főszerepekben Corinne Griffith.

Ehgyomorra fél pohár
SCHMIDTHAUER-féle

Igmándi

keserűviz

lő élvágyat,
kellemes közérzést
és munkakedvet biztosít

AZ IGMANDI nem tévesztendő össze másfajta keserűvizzel

A váradi sportbotrány

A szövetség szenzációs döntése — A közönség kizárásával játszik le a NAC—Egyetértés mérkőzését. — Tizeneggyessel kezdődik a rövid küzdelem

A nagyváradi sportszövetség egyik alosztálya tegnap este tárgyalta a vasárnapi sajnálatos futball-botrány ügyét. Nagyváradi egész sportközönségét izgalomban tartja még a NAC—Egyetértés bajnoki mérkőzése alkalmával keletkezett incidens.

Az intézőbizottság ülésén Krausz Ernő elnökölt. Tagjai voltak Laza János és Faur Péter. A bizottság mindenekelőtt Róth Sándor bírót hallgatta meg, aki terjedelmes jelentésben ismertette az eldurvult mérkőzés részleteit. Előadta, hogy a publikum egy részének terroriztikus fellépése következtében

az Egyetértés játékosai olyan szenvedélyes cselekedetre ragadtatták magukat, hogy a játékosok testi épsége érdekében

kényszerítve volt Dézsy I. és Jakab (Egyetértés) játékosokat kiállítani. Kitért még jelentésében az általa szabályszerűen megítélt tizenegyes miatt levonuló Egyetértés játékosok sértő kijelentéseire is, amelyeknek során Tripa, az Egyetértés hátsó védője bírói korrektségét is kétségbevetta és azzal a képtelen váddal illette, hogy

a NAC-ot megvesztegette.

Utána Klein Gyula tetszéspárti hallgatta ki a bizottság. Klein előadta, hogy

a publikum részéről őt is számos esetben inzultálták

és fenntartja azt, hogy az Egyetértés a tizenegyes megítélése után formálisan elhagyta a pályát. Majd a publikum viselkedésének jellemzésére hangos derűtség közben előadja, hogy

egy ízben egy a korláton átröpülő labdát, előtte ismeretlen nevű ur felkapta, szagolgatta és végül megcsókolta.

Az illető csak hosszas kapacitálás után volt hajlandó a labdát visszaadni.

Fekete Károlyt, az Egyetértés intézőjét is kihallgatták, aki elismerte, hogy a publikum példátlanul álló viselkedése és föllépése

befolyásolta a játék menetét és első sorban a mérkőzés bíráját,

aki feltűnő indiszpozícióval küzdött. Kéri éppen erre tekintettel, hogy döntés előtt az egész ügyet egy bíróból álló semleges bizottságnak osszák ki.

Lényegtelen vallomások után az elnök zárt ülést rendelt el.

Kevéssel éjfél előtt hozta meg a bizottság ítéletét. Az intézőbizottság határozatának megfelelően

a mérkőzésből le nem játszott huszonkét percet a közönség teljes kizárásával szünetelt 7 órakor kell lejátsszani.

A meccs a szabályszerűen megítélt tizeneggyessel veszi kezdetét.

Az Egyetértés intézője megfeleltette a határozatot, ennek azonban csak elvi jelentősége van, mert semmiben sem befolyásolhatja a határozat végrehajtását.

Az intézőbizottságnak ezzel az ítéletével a sportincidens egy része lezárul, bár feltűnően érdekes a zártkörű futball-meccs lefolyása, amely nem kevésbé izgalmasokat ígér. A botrányban aktív szerepet játszó Egyetértés játékosok ügye azonban a fegyelmi bizottság elé kerül, amely csütörtökön este fog felelősséget határozni.

Román lap bátor cikke a kisebbségi jogok érvényesüléséért

Románia svájci követe: Petrescu-Comnen legutóbb egyöntetű nyilatkozatot adott a bukaresti lapoknak a Népszövetség munkájáról és e nyilatkozatában olyan kijelentést tett, hogy a romániai népkisebbségek (értve alatta elsősorban a magyarokat), állandóan alaptalan panaszokkal zaklatják a Népszövetséget. A követ nyilatkozatával kapcsolatban a kormány felhivatalos lapja, a *Vitörul* nem éppen kedvező hangon vélekedett a kisebbségekről és a bukaresti sajtónak arról a részéről, amely belátja, hogy a kisebbségi probléma megoldásának más útja-módja is van, mint az, amit például *Anghelescu* dr. közoktatásiügyi miniszter követ.

Az *Adeverul* egyik legutóbbi száma válaszul a *Vitörul*-nak és többek közt ezt írja:

— Hogy a kisebbségi panaszok a Népszövetségnél meg-

szünjenek, arra leghatásosabb eszköz az, hogy adjuk meg a kisebbségek számára a lehetőséget, hogy itthon, az országban hallathassák szavukat és birtokában legyenek polgári jogaiknak.

— Elsősorban is, legyen igazságos képviselőjük a parlamentben, olyan képviselő, amely arányban áll lélekszámukkal. Mindez pedig anélkül, hogy zaklatnók pártjukat, anélkül, hogy feloszlatauk azt évenként háromszor. Lehetetlen, antidemokratikus és okatlan dolog az, hogy a magyar kisebbségnek, amely elvégre az ország lakosságának egytized részét alkotja, csak két képviselője legyen.

— Így fogunk beszélni mindig, akárhogy tiltakozik is a *Vitörul*.

— Így beszélünk, folytatja az *Adeverul*, bizonyos multbeli tapasztalatok és bizonyos jelenbeli megfigyelések nyomán.

A bonviván nem antiszemita

Rohonczy Mihály nyilatkozik a szinpadai botrányról

A minap hírt adtunk arról a különös szinpadai incidensről, amely a nagyváradi szinptársulat kolozsvári vendégszerelése során játszódott le. A *Halló Amerika* című operettrevű két előadásán éles szóváltás keletkezett. Rohonczy Mihály bonviván és Wittenberg Gizi kisasszony között, mert az utóbbi állítólag előretolt pozícióban csillogtatta hangját, holott erre odébb volt csak joga. Megírtuk, hogy Rohonczy Mihály kifakadása sértette a fiatal énekesnőt, aki nem kevésbé választékos modorban látta jónak reflektálni a bonviván megjegyzéseire. A kisasszony előttünk tett nyilatkozata

Biczó Margit nevét is bevonta az afférba, s a látszat kétségtelenül az volt, hogy Rohonczy a primadonna védelmében járt el. Ma azután felkeresett bennünket Rohonczy Mihály és a maga részéről is rávilágít az incidensre. Mindenekelőtt hangsúlyozza Rohonczy, hogy őt ártatlanul és váratlanul érte a „támadás”, s egyoldalú bemondás adhatott csak arra impulzust. Aztán így folytatja:

— Wittenberg kisasszonnyal az incidens nem Biczó Margit, hanem kizárólag én miattam történt. A nyolc hónap óta működő gyakorlatlan „szinész” nem tudja még, hogy a statisztáknak nem lehet a szótól éneklő színész elé állani, különösen akkor nem, ha a rendezés ezt kifejezetten megtiltja. Már pedig Wittenberg kisasszony Kolozsváron elem tolokodott széles rokokó ruhájával, engem és nem Biczó Margitot takart el akkor, amikor énekeltem.

Természetesen hallgatóm rászóltam, hogy húzódjék hátra, mert a rendezés is így követeli. Erre a kezdő „művész” megsértődött, arrogánsan végigmért és még jobban elem állott. Ez három esztendő óta ismétlődött. Végül is hangosabban szóltam rá:

— Nagysád tessék hátrább menni! Ezzel az én részemről befejezést is

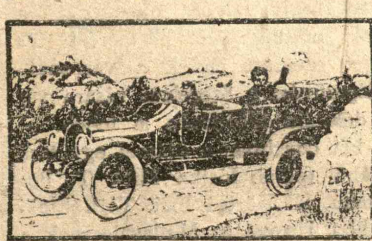
Csempészek trükkjei

KINCSEK A NŐI FEHÉRNEMUBEN — PÁNCÉLOS LOVAGOK

A váncsempészek lefűlése nemzetközi mozgalom indult. Ez alkalomból dr. Schreiber Dániel pesti rendőrkapitány érdekes megfigyeléseiről számol be, s többek közt ezeket írja:

A csempészek a társadalom szemében a legrokonszenvesebb bűnselekmény. Nem is tartja senki diffamálónak, ha valakit csempészek miatt elítélnek. Egyenlő értékűnek veszik az államfogházzal, amellyel el is lehet, sőt el is kell dícselkedni.

A csempészek azonban nemcsak *comme il faut* hölgyek és urak követik el, hanem — és főképpen — közönséges bűntettesek is, akik a csempészkést

s csak abból élnek. Ők nem rózsaszín

nyert volna az ügy, ha a kisasszony nem folytatta volna a legélesebb tőnusbán.

— Azok az állítások, mintha a vallására tettem volna sértő megjegyzést, nem igazak és csak arra valók, hogy a zsidó közönség előtt „hímevemet” lerontsák. A nagyváradi zsidó közönség tudja, hogy ki vagyok és ők itélik el legjobban a magáról megfélemedezett kisasszonyt az ellenem intézett támadását. Ha bármilyen formában próbálná is elhítni, akkor sem tudná elérni, hogy antiszemita-nak tüntessen fel a közönség előtt.

— A bemondott, kiszínezett többi és az én részemről elhangzott „sértések” teljesen légbőlkapottak. Ő volt az, aki a szinpadon — durván, nőhöz nem illő stílusban az anyámat emlegetve — megsértett. Csodálkozom, hogy Wittenberg kisasszony a sok fül- és szemtanú dacára ilyen bátran mer valótlanságokat állítani.

— Énekhangjára, énektudására vonatkozólag nincs egyéb megjegyzésem, minthogy ismerik őt Váradon, attól na gyon messze áll még, hogy egy beérkezett és elismert énekesnő felé — saját személyével kapcsolatban — kritikát gyakoroljon.

Rohonczy Mihály óhajához képest meghallgattuk a másik fél nyilatkozatát is. Ime közre is adtuk, s konstatáljuk, hogy a kitűnő bonviván nem egy antiszemita. Az ilyesmi tőle távol áll. Csak a Wittenberg Gizi állt egy kicsit közel és ez volt a baj.

Az Ártatlan Don Juan román előadása

A tavalyi szezon egyik legpompásabb vigjátéka: Az *ártatlan Don Juan* került tegnap szinpadra az itt vendégszerelő román szinptársulat előadásában. A kacagtató német bohóság nagyszerű fordítása, ötletes rendezése nagyvárosi nivót reprezentált és *V. Brezeanu* a címszerepben a legkiforrottabb művésznek bizonyult. Humorában van valami amerikai groteszkség és valami szokatlanul biztonságos nyugalom. Harsogó kacagás szakította meg jeleneteit, s a zsufolt ház közönsége őszinte melegséggel ünnepelte a bemutatózó staggionet, amelynek minden egyes tagja elismerést érdemel.

gal vannak ellátva, úgy, hogyha az árut beléjük teszik, a szalagot összefűzik, s nem eshet ki semmi a zsebekből.

Egyéb ilyen csempész-szórókat is hordanak a hölgyek a női toaletta-utazók csaknem valamennyi fajtájában, sőt bizonyos állapotnak a látszatát is feltűntetik, hogy ruhájuk alá minél több csempész-áru kerülhessen.

De a férfi csempészek sem maradnak el a csempész-divattól. Alumíniumtárgyakat csatolnak a hátukra, mellükön is függ egy hatalmas tartály, alsó karjukon üregek, alul csukott fém kézzel és — hogy a pipontjuk is „védve” legyen, az alsó lábszárjukra is felsatolnak egy-egy tartályt. Felső ruhájukkal teljesen elfedik ezt a csempészöltözködést. A középkorban háborúba mentek így felpáncélozottan, ma „szerény” cigaretta-csempészség hathatós előmozdítására használják. Felsőkabát nagy belső zsebekkel már kikérült a csempészek ruhájából. Mint „uraságoktól levetett” ruhát ma az utazó vasúti tolvajok használják.

A tengeren vagy folyami hajón csempészek vagy a hajótestbe beépített rekeszekben rejtik el az árut, vagy pedig a hajó alatt láncot húzaták. Légmentesen elzárt hordókba helyezik el a csempész-árukat, a hordót átfogó láncot a hajó alsó oldalfalához erősítik.

A legügyesebb tengeri csempészeket az Északi tengeren a német finántok fogták le nemrég. Motorosnákkal jártak s arra törekedtek, hogy keresztfússanak észrevétlenül az ellenőrzési vonalon. Ha nem sikerült, akkor sem estek kétségbe, hanem valamennyi tartályukat a tengerbe dobták. Minden tartályhoz egy kis zsák sőt kötöttek, s amikor a sőt a zsák vásznán keresztül felszitta a víz a tartály újra a vízszintre került. Addigra azonban a finántok már elmentek. A tartály ugyanis úgy volt konstruálva, hogy egyrésze el volt rekesztve a többitől s ebben a kis rekeszben levő levegő a víznél kisebb fajlsúlyúvá tette a tartályt.

Tengerpartokon a kis helászményesek a halaskosarak alsó, elrejtett részében írógépeket csempésznek át a határon.

Az utazó csempészek közül a svéd tamburás zenekar volt még eddig a legeredetibb. Országról-országra jártak, hátukon hatalmas trombitákkal s nagy dobokkal, zeneszóval futott be velük a vonat minden határállomásra s még nagyobb zenéléssel mentek tovább. At muzsikáltak a veszélyes pontokat.

Egyszer azután mégis rajtavesztek. Az egyik muzsikos a finánc szemébe fújta a trombita belső rekeszébe elhelyezett sacharint s akkor leleplezték az egész társaságot. Ők voltak az egyedüli csempészek, akik humort s kedélyt is tudtak belevinni a „munkájukba”.

Az autós csempészek legfőbbje a tartalékgyumukba esavarja bele a selymet, vagy rakja bele a sacharint. Szőnyegek csempészésére az alvázra titkos tartályokat építenek. Az ülés alatt is sok minden elfér, ha vannak titkos rekeszek s fiókok, amelyeket a csempészek ki- vül csak — a finánc ismer.

ZONGORÁK részletfizetésre kaphatók **Sternbergnél**, Boulevardul **Regele Ferdinand No. 14.** 1803

„IDEAL” hölgyfodrász- és manikűr-szalonnánk **megnyílt**
Sas-passage, félemelet
Főjárat: Hattyu áruházal szemben
Feuerstein Margit
Ügyes manikűrös kisasszony felvételik

Popelinek, zefírek, grenadineok és batistok mélyen leszállítva
LEITNER MÁRTON R.T.-nél

Színház

Kedd este fél 9 órakor: Halló Amerika, operett revü ujdonság, rendes helyárrakkal.

Csütörtök: Román előadás.

Péntek este fél 9-kor: Rómeó és Julia, Harasztos Gusztáv, a budapesti Nemzeti Színház művészeinek vendégfellépte.

Szombat délután fél 4-kor: Halló Amerika operett revü ujdonság, mérsékelt helyárrakkal.

Szombat este fél 9-kor: Feleségem babája, operett ujdonság először B bérlet.

Vasárnap délután fél 3-kor: Halló Amerika operett revü ujdonság, mérsékelt helyárrakkal.

Vasárnap délután fél 6-kor: Szeretlem vására, Harasztos Gusztáv, a budapesti Nemzeti Színház művészeinek vendégfellépte, mérsékelt helyárrakkal.

Vasárnap este fél 9-kor: Feleségem babája, operett ujdonság másodszor.

Hétfő este fél 9-kor: Feleségem babája, operett ujdonság harmadszor. A bérlet.

— Halló Amerika. Ma este fél 9 órai kezdettel színre kerül a Halló Amerika kiállításos, látványos és táncos operett revü, mely néhány hét múlva folytatja az erdélyi városokban diadalmas körutját. A Halló Amerikának mind a 17 képe színrekerül az összes művészek és görlok felléptével. Vetítésre kerül a Nászéjszaka című film vigjáték is, amelyen a közönség igen jól mulatott minden eddigi előadásán. A Halló Amerika előadásai iránt még most sem csappant meg a közönség érdeklődése, aminek az a magyarázata, hogy ennyi szépet és újszerűt egyetlen színdarab sem tud egyszerre nyújtani.

— Feleségem babája. Szombat este egy rendkívül mulatságos, kacagtató és fülbemászó muzsikájú operettet a Feleségem babáját mutatja be a színház operett együttese. Ennek a rendkívül szellemes, komikai helyzetekben gazdag operettnak igen nagy sikere lesz, mert nem fog elmúlni egyetlen perc sem a nézőtér harsogó kacagása nélkül. A Feleségem babája főszerepeit Horváth Mici, Kertész Mancsi, Gál Piri, Fratta, Sós és Stoll játsszák. Az operett ujdonság szombaton B bérletben, vasárnap este bérletszünetben, hétfőn pedig A bérletben kerül színre.

— Délutáni előadások. Szombaton délután fél 4 órakor és vasárnap délután pedig fél 3 órakor kerül színre a Halló Amerika című nagyszerű revü, vasárnap délután fél 6-kor pedig mint jeleztük Harasztos Gusztáv vendégfelléptével a Szeretlem vására megy a legjobb szereposztásban, mérsékelt helyárrak mellett.

— Harasztos Gusztáv vendégjátékai. A budapesti Nemzeti Színház egyik legtehetségesebb művésze, Harasztos Gusztáv vendég szerepel a héten színházunkban, még pedig szerdán a Szeretlem vására, pénteken este pedig a Rómeó és Julia főszerepeiben. Harasztos Gusztáv Nagyváradról indult ki és futotta be egész fiatalon a legragyogóbb színészi karriert úgy, hogy ma már a budapesti legelső színháznak dédelgetett színésze. Nagyvárad közönsége meleg szeretettel fogja szívére ölelni azt a férfit, aki mindig csak elismerést és dicsőséget szerzett ennek a városnak. A vendégművész a Szeretlem vására vasárnap délutáni előadásán is fellép. — Mind a két darabban a drámai együttes legkiválóbb tagjai Jósika Mici, T. Pogány Janka, H. Körösi Juci, Tóth Elek, Sós, Kabos, Hevesi és Madas lesznek a partnerei a vendégművészeknek.

VAS és BÉZBUTORT

Sodrony ágy-
betétet gyárt **MADAS**

T. Vladimirescu (Magyar)-u. 18

Sodrony feztést és javítást vállal

Ujdonság!
Földi Mihály: Az Élet tolvaja

Üveg, porcellán, lámpa, Tálaló, kőedény 1812

III.
6/10

Konyhafelszerelési főző és porcellánedények Befőttes és uborkásfüvegek legelőbban beszerezni fők nagyban és kicsinyben

FRATII **KOMLÓS** TESTVÉREK
Gyári raktár. — Nagykereskedés
Oradea-Mare — Nagyvárad
Str. N. Iorga (Zöldia-utca) 13 sz.
Telefon 372.

O'csó és elegáns **GYERMEKCI-ŐK**
Carmen gyermekcipőszalonban, Str. I. Vulcan, (Nagy Sándor-u.) 4

HA

beiratkozik a **HEGEDÜS HIRLAPIRODA** Kölcsonkönyvtárba, 40 leírt havonta minden könyvet kiolvashat.

Cipésműhelyemet

Str. Vlahuta (Szt. János u.) 21. alá
Str. Aronima (Gedeon-utca) sarok
ÁTHELYEZTEM. Ugy térfi, mint női cipőket elsőrendű kivitelben a lehető legutányosabb árban készítek **Szabó Imre**

PERZSASZÖNYEGEK részletfizetésre s kaphatók **Sternbergnél**
Bul. Regele Ferdinand 14. 1803

Földes cimfestő Str. Saguna (Kapucinus u.) 19

x Orvosi gyakorlatban legjobban bevált, viselésben legkényelmesebb modern öltözködéshez legalkalmasabb haskötőket készít Kovács Sándorné (Nilgesztelep) pályaúdvarral szemben.

A váradai cionista szervezet tisztújító közgyűlése

Vasárnap tartotta meg a nagyváradai Mizrachi szervezet tisztújító közgyűlést a Lloyd teremben, melyet ez alkalommal zsúfolásig megtöltöttek a váradai mizrachisták és cionisták lelkes gárdái.

Aitmann Sámuel, a Mizrachi elnöke nyitotta meg a közgyűlést. Meltatta a nap jelentőségét. Beszért a Mizrachi kötelességeiről, a cionista világszervezet keretein belül, valamint a Mizrachisták kötelezettségeiről és részvételeiről az augusztusban Bécsben összeülő cionista világszervezet kongresszuson. Hangsúlyozta annak fontosságát, hogy a vallásos orthodoxia a Mizrachi szervezetben helyezkedjék el tömegesen, miután a Mizrachi szervezet a cionista organizáció keretein belül és az újjáépülő Palesztinában vallási ellenőrzést gyakorol.

Nuszbau Sámuel, az orth. hitközség elnöke, aki nemrég tért vissza palesztinai kirándulásáról, hangsúlyozta, hogy ma már nincsen egyetlen kolónia sem Palesztinában, ahol nyilvánosan megszegnék a szombatot. Szombaton Palesztinában a munka teljesen szünetel.

Wasserstrom Sándor hosszabb beszédben tartott beszámolót a Mizrachi elmúlt 6 éves munkásságáról. Szükségesnek látja, hogy a Mizrachisták, akik jelenleg a hitközség vezetésében többségben vannak, a Mizrachi szellemét a nép lelkében minél erősebben mederben mélyítsék.

Goldstein Moise a Palesztina bizottság titkára a Palesztina bizottság működéséről és a nemrég megalakult Chaluchfarmról tartott beszámolót.

Silberstein Áron pénztárnok a Mizrachi költségvetését terjesztette elő a közgyűlésnek.

Blum Zsigmond beszámolt arról, hogy 1993.082 lelt utaltak át a Keren Kajemeth kolozsvári főirodának Váradról, valamint arról, hogy Nagyváradon már 1373 persely van elhelyezve.

Ezután a Mizrachi Szervezet országos és váradai tisztikarát választották meg egyhangulag. Elnökök: Nuszbau Sámuel, Aitmann Sámuel, Berkovits Bernáth, Koós Zsigmond. Társelnökök: Reich József, Mittelmann Jakab, Gutfried Izidor. Ügyvezető elnök: Wasserstorm Sándor. Kulturbizottsági elnök: Ráth Efraim. Gazdasági bizottság elnöke: Klein Mór. Sékelbiztos: Koós Leó. Palesztina hivatal biztos: Goldstein Mózes. Pénztárnok: Silberstein Áron. Ellenőr: Leitmann Dezső. Háznagy: Vajda Géza. Sajtóbiztos: Blum Zsigmond.

x Fehérnemű szabászati és varró szaktanfolyamot létesíték. A legmodernebb és legkönnyebb módszer szerint képeztést nyújtok: a női és férfi fehérneműk összes ágaiban. A tanfolyam 6 hetes; kezdődik folyó hó 9-én. Beiratkozni lehet: délután 5-től 7-ig. Horváth Lucia (Fehérneműszalonja Strada Rimanóczi utca 13. szám).

Kis válasz a nagy írónak

A Nagyvárad tegnap számaiban igaztalan támadás ért Tabéry Géza részéről, akinek több színházi kritikáját bírálta. Tabéry Géza cikke valószínűságot tartalmaz.

Tévedés az, hogy megakadályoztam egy Tabéry Gézáról szóló cikk megjelentését. Ezt a félreértést Tabéry Géza fokozza azzal, hogy a színházi polemia és a cikk meg nem jelenésének időpontját összeegyezteti, bizonyára tudva, hogy nem igaz, amit leír. Szüksége volt Tabérynek a két időpontot egybevetni, mert így mégis valószínűbben cseng, hogy én minden eszközt megfogadtam szavai súlytalanítására. Ne tessék félreérteni, a hangsúly itt nem a súlytalanításra nehezedik, hanem a mindenre. Bár ismételtelen kénytelen vagyok hangoztatni, hogy Tabéry cikkének a merituma nem fedi a valószínűságot, Tabéry eljárását, bármily komikusan hangzik is, gyerekesnek tartom. Mert igenis, nekem éppugy, mint bárki másnak, akinek valamilyen akcióját őszinte meggyőződés lelkesíti, jogom volna ahhoz is, hogy negatívumokkal küzdjek célom elérése érdekében. Engem színházi cikkek írásánál sohasem befolyásolt a görlicék mosolya, sem más mosoly, sem semmiféle szubjektív szimpátia. Pusztán a fiatalságomból fakadó őszinteség vezet, ami óriási előnyt biztosít nekem öreg színházi rovatvezetőkkel szemben. Ha ez bűn, hajlandó vagyok elismerni Tabéry Géza szuperioritását is minden színházi kérdésben, mindenkiével szemben.

Valami igaza talán mégis volt Tabéry Gézának, amikor meglepetten tárta szét a karját és csodálkozva mondta: Marton István állapítja meg Tabéry Gézáról, hogy nívós, vagy sem. De elfelejtette Tabéry Géza ehhez a kijelentéséhez hozzáfűzni: az a Marton István, aki néhány évvel ezelőtt még bácsizta őt. Igen ezek a gyerekek gyorsan az öregek nyakára nőnek. És különös, az alázatos kis fiú egyszer csak észreveszi, hogy festett a bácsi nimbusza. És megkaparja. Mit akar Tabéry a színházról? Ahelyett, hogy művelt újságíróhoz méltó nívós összehasonlításokat tenne, egzisztenciákat ingat meg, vagy merevit.

Marton István.

Tabéry Géza cikkéhez én is fűzök pár megjegyzést.

A Pester Lloydnak egyik legutóbbi számaiban olvastam a Szarvasbikáról szóló kritikát. Nagyvárad vonatkozású lévén a dolog, egészen természetesnek tartottam, hogy a recenziót a Nagyvárad Estilap valamelyik számaiban reprodukáljam. Mivel az Estilap szombatként nyolc oldalas terjedelemben jelenik meg és így bővebben van hely a múlt péntek délutánján néhány részletet lefordítottam a P. L. kritikájából és e szemelvényeket pénteken este saját helyetteszerkesztői hatáskörömben tehát anélkül, hogy akár Marton Manó főszerkesztő, akár Katona Béla felelős szerkesztőnek bemutatam volna, nyomdába adtam. Ezek a szemelvények nyomdatechnikai okokból a lapnak ugyanevezett első formájára kerültek, mely első formának nyomása rendszerint és jelen esetben is délelőtt fél tizenkét óra körül kezdődik. Déli félegy óra felé olyan komplikációk állottak be, hogy a kevésbé fontos anyagot ebben az esetben, a Pester Lloydból fordított és különben is napi aktualitással nem bíró recenziót ki kellett hagynom. Mint említettem e szemelvények az első formán voltak, mely részben már ki volt nyomva. Így nekem a gépből kellett a szombatforgó cikket kivennem és annak helyére más fontosabb anyagot tettem

be. Tettem pedig mindezt helyetteszerkesztői hatáskörömben, anélkül, hogy erre a lépésemre szerkesztőségbeli felelősöknek legesekélyebb befolyásuk is lett volna. Ami pedig Marton István szerepét illeti, éppen ő volt az, aki az Estilap egész szerkesztőségét jelenlétében emelt óvást nálam az ellen, hogy a Tabéry Gézáról szóló recenzió szemelvény kimaradjon a lapból.

Mindezek után önmagától megdőlt az a kombináció, melyet Tabéry Géza

„Válasz egy kritika kritikájára” című cikkében felvetett, hogy tudniillik Marton István a színházi polemia kapcsán minden eszközt jónak lát T. G. szavának súlytalanítására. Ismételtelen leszegeztem, hogy az Estilap gépét én állítottam meg, én hagytam ki a Szarvasbikáról szóló szemelvényeket, mindezt pedig saját felelősségemre, anélkül a jogomnál fogva, ami szerkesztői hatáskörömben megillet.

Erdős Iván.

Amerikai milliárdosok halála egy összeomlott klub-épületben

Eddig negyven halottat szedtek ki a romok közül

— Az Estilap eredeti távirata —

Londonból jelentik: A Dickens hatalmas regényéről elnevezett bostoni Pickwick-klub épületét óriási szerencsétlenség sújtotta. Eddig meg nem állapítható okból kifolyólag, a tizemelet magas ház összeomlott. Eddig negyven holttestet ástak ki az előkelő klub romjai alól, de ez a jelentékeny szám is csak csekély részét jelenti az áldozatoknak. A mentési munkálatot az amerikai rendőrség és tűzoltóság

rendkívüli eréllyel folytatja. Az előhozott áldozatok között eddig nem akadtak rá több bostoni dollárherceg és ipari kiskirály holttestére, amelyeknek a romok között kell lenni. A Pickwick klub szerencsétlensége az egész Egyesült Államok közvéleményét megrendítette, mert a klub tagjai közé több kiváló amerikai politikai személyiség is tartozott.

Lefényképezik a Körös ismeretlen halottját

Az Estilap tegnap számaiban megírtuk, hogy a Köröspartira tegnap egy ismeretlen fiatal nő hulláját vetette ki a víz. Az ismeretlen nő ruhájában csak egy kis gyűrött zsebkendő jelezte, hogy egykori tulajdonosa

a Paula nevet viselte. Minthogy kitérőről még mindeztideig nem sikerült megtudni semmit, a rendőrség a hullaházban le fogja fényképeztetni a kadávert, s a fényképet közszemlére fogja tenni.

Szenzációs közjegyzői honoráriumper a váradai törvényszéken

A Tisza-örökség rendezését Campeanu János dr nagyszaboljai közjegyző végezte, aki ezért a munkáért 595.000 lejt számított fel az örökösöknek. A közjegyző taksáját az örökösök tulmagasnak találták és felebbesztést adtak be ellene a nagyváradai törvényszékhez.

A Korn-Docan-Pop-tanács ma foglalkozott az ügyvel és helyadva a Tisza-örökség felebbesztésének Campeanu dr közjegyző honoráriumát 90.000 lejre, tehát több mint félmillióval alacsonyabbra, mint az igényelt összeg szállította le.

Csütörtökön lép életbe Váradon a változott munkaszüneti törvény

Az Estilap elsőnek közölte volt Catana Aurél rendőrprefektusnak az új munkaszüneti törvény hatályon kívül helyezésére vonatkozó határozatát.

A rendőrprefektusnak ez a cél tudatos és körültekintő intézkedése nemcsak az érdekelt kereskedőket, iparosokat és vállalkozókat, hanem az egész város pulkumát megnyugtatták. Catana rendőrprefektus dr Fried Jánosnak, a Kereskedelmi Csarnok főtitkárnak bevonásával most hajtja végre azokat a változtatásokat, amelyek a munkaszüneti törvénynek sérelmes intézkedést a váradai viszonyoknak megfelelően alakítják át.

A változtatások a törvénynek legaprólékosabb részleteire is kiterjednek és különösen az egzisztenciális érdekeknek hatha-

tós védelme a főcéljuk.

A munkálatok minden valószínűség szerint holnap nyerne befejezést és az erre vonatkozó rendelet előreláthatólag csütörtökön kerül a nyilvánosság elé.

A lopással vádolt D'Annunzio

Karin Michaelis súlyos vádjai az olasz költő ellen

A Dimineata érdekes irodalmi szenzációt terít ki:

Az olasz költészet koronázatlan fejédelme — írja a bukaresti lap — kellemetlen botrányba keveredett: lopással, közönséges lopással vádolják. D'Annunzio vádlója Karin Michaelis dán író, aki irodalmi hírnév dolgában alig marad el az isteni D'Annunzio Gabriele mögött. Nem kevesebből van szó, mint hogy

Ujabb bonyodalmak a Bódis-ékszerüzlet körül

Ismeretes, hogy Bódis Ferenc ékszerész följelentést tett Bakó Bálint bírósági végrehajtó ellen üzletének lezárása miatt. — Erre való tekintettel dr Palánkay Károly vizsgálóbíró tegnap délelőtt megjelent a főutcai üzlet helyiségben és visszaadva a kulcsot Bódisnak, elrendelte az üzleti leltár fölvételét.

Egyébként ma délelőtt tárgyalta dr Ursziny József járásbíró a városnak Bucurencu volt főhadnagy ellen indított kiüzetési kérelmét. A tárgyaláson dr Proden Tivadar városi ügyész arra alapította a kérelmet, hogy Bucurencu szerződés nélkül foglalta el az üzlethelyiséget. Ezzel szemben a rokkant főhadnagy képviselője, dr Mocan Miklós utján a kulcsokat elvették tőle, — nincs is birtokában a helyiségnek.

A járásbíró e hó 10-én hirdeti ki határozatát a bonyolult ügyben.

Szabadlábba helyezték a letartóztatott székelyudvarhelyi kereskedőt

Megint az Estilap, hogy a rendőrség több váradai nagykereskedő följelentésére letartóztatta f. Kelemen Lajos székelyudvarhelyi kereskedőt. Kelemen tegnap hallgatta ki dr Palánkay Károly vizsgálóbíró s bár a hitelezési család vétségét nemforgónak látta — szabadlábba helyezte azért, mert vagyona van, s várható büntetése nem olyan nagy, hogy szűkéstől kellene tartani. Érdekes, hogy a följelentők régebben a székelyudvarhelyi ügyészségen is följelentést tettek Kelemen ellen, amiért az ügy nagyváradai aktaít valószínűleg át fogják tenni Székelyudvarhelyre.

Vilmos excsászár likvidálja házasságát

— Az Estilap eredeti távirata —

Drezdából jelentik: Frigyes Ágost szász király tegnap Dornba utazott meglátogatni Vilmos német excsászárt. A szász király utazásának annyiból tulajdonitának jelentőséget, hogy az excsászár hír szerint most akarja likvidálni második házasságának gazdasági kérdéseit.

D'Annunzio annak rendje és módja szerint elrabolta az olasz fascista kormány védelme alatt a világhírű német műtörténész, Henry Thode olaszországi hagyatékát.

Karin Michaelis célja, „hogy megvédjen egy magára hagyott asszonyt egy körülbálványozott költő ellen.” Ez az asszony Thode Henry özvegye és a D'Annunzioval kapcsolatba került eset a következő:

1910-ben Thode megvásárolta a Gardastó partján álló Corvaccovillát. Nagy költséggel átépítette és a villában elhelyezte óriási értékű műkincseit, a villában pedig nagy művészeti könyvtárát. A háború alatt, úgy, mint a többi német tulajdon, a villát is lefoglalta az olasz kormány és 1921-ben, amikor Thode meghalt, konfiskálták a villát. Thodené Gardonéba szorított, hogy a tulajdonába maradjon ingóságokat elszállítsa, de amikor odaért, meglepetve látta, hogy az alatt

D'Annunzio kényelmesen elhelyezkedett a villában, dacára annak, hogy alig husz percre nyitotta a villája volt, amelyet a fiumei kaland után az olasz kormánytól kapott ajándékba.

De D'Annunzio egy szép napon felfedezte a Thode-villát, megtesztelte neki annak gyönyörű parkja és egyszerűen leszakítva a hivatalos pecsétet, tulajdonába vette, noha a házigazdnak erősen tiltakozott az ellen.

Thodené könyörgött neki, hogy adja vissza legalább ingóságait. D'Annunzio ígéretet is tett, hogy hat hét alatt rendezze be az ügyet. A „rendbehozás” pedig abból állt, hogy a költő Rómában kéz alatt megcsinálta, hogy a villa minden benne levő dologgal egyetemben az övé lett.

Karin Michaelis vádijának hatása alatt a skandináv írók egyesülete irásában fordult felvilágosításért D'Annunziohoz, aki azonban hallgatással válaszolt. Erre még élesebb hangú levelet küldenek a skandináv írók. Erre a levélre D'Annunzio magához kérte Thode asszonyt és megígérte neki, hogy minden általa megjelölt ingóságot kiad neki, ha rehabilitálja a skandináv közvélemény előtt. Thodené erre kijelentette, hogy nem kér mást, mint férjének kéziratát, naplóját és levelezését. Ezenkívül több Thomaképet, amelyek az ő magánvagyonából valók. Amikor azonban a villába küldött a dolgokért, megtudta, hogy

D'Annunzio a kincseket érő kepeket már eladta.

De a kéziratokat sem kapta meg. Mindössze néhány értéktelen ceruzajegyzetet és azokat a leveleket küldte vissza D'Annunzio, amelyeket Thodené írt férjéhez.

A kopenhágai és stockholmi lapok egységes támadására néhány nappal ez előtt a hivatalos olasz távirati ügynökség jónak látta azt a hírt lanszírozni, hogy a Thode-villa egyszerű parasztház, amelyben semmi értékes holmi nem maradt. Erre a hírre Karin Michaelis kijelenté, hogy ő maga is többször megfordult a Thode-villában, amelynek

békebeli értéke háromszázezer frank volt és a jelenlegi hivatalos becslés szerint 1,800,000 aranylírát ér.

Hogy D'Annunzio rosszhiszeműen járt el, legjobban bizonyítja az, hogy még azokat az ingóságokat is megkaparította, amelyeket Thode bankban deponált.

Publicațiune

Se aduce la cunoștința generală tuturor doritorilor că în ziua de 20 Iulie ora 9, Regimentul 5 Roșiori va vinde prin licitație publică în Oborul Comunal Oradea-Mare un număr de 9 (nouă) cai de reformă.

Comandantul Reg. 5 Roșiori
1828 **Colonel Dengel.**

* GHIDUL Orasului, Oradea-Mare Nagyvárad város utmutató tanácsadó cmtára kapható a Hegedüs Hirlapirodában.

HA KERES

házvezetőt, szakácsnét, szobaleányt, kiszolgálónőt, koosist, urasági inast, tanulót vagy bármilyen alkalmazottat, egy olvassa el naponta az

ESTILAPOT

APRÓ HIRDETÉSEK

LEVELEZÉS

APÁÉK hallani sem akarnak róla. Lajos nem is válaszol. Legjobb, ha a vásárhelyieket értesíted, hogy nincs lehetőség. Anyának szót se, operáció előtt áll, nem tudná elviselni. Gondold meg és táviratozz. J. 191

HITETLENEM! Nem adtam hírt, mert biztosra vettem, hogy az ünnepekre oda jöhetnek. Emlékszer a feleségemre? Írj, oda hívják, értesíts levéllel beküldöm, ha nem mehetek. Szeretettel csókollak. 192

Gyermekkoscsik Székénél, Piața Unirii 16

LAKÁS

5 szobás lakást keresek központban. Lelépést fizetek. Ajánlatot „Igazgató” jelírére a Hegedüs Hirlapirodába. 173

BUTOROZOTT szoba teljes ellátással, fiatal ember részére kiadó. Strada Rosiorilor (Huszár-utca) 19. Takácsné.

ÜZLETHELYISÉG és egyszobás konyhából álló lakásmat eladnám v. kétszobás lakással elcserélném sürgősen Strada Simeon Barnutiu (Damjanich-utca) 29. szám. 157

ALKALMAZÁS

PERFECT könyvelő, ki már kereskedelmi irodában működött felvétetik. Cim Hegedüs Hirlapirodába. 189

SZÖVET szakmában jártas ügyes segédet keresünk. Gyapjuipar r. t. 193

TENISZ rakett egészen új, prüssel együtt Mass-Sigma márkájú eladó. Ár: 2000 lei. Megtekinthető a Hegedüs Hirlapirodában. 195

JÓKARBAN lévő fehér gyermek sportkoscsi olcsón eladó. Calea Victoriei (Kolozsvári-utca) 9. 195

JÓL rajzoló intelligens fiukat felvesz Klein címfestészete, Strada Cuza Voda (Szacsavay-utca) 36. 40

SZAKKÉPZETT lakatos nagyobb gyakorlattal felvétetik a Falkgyárban. Strada Pasteur (Kórház-utca). 188

VARRONÓ gyakorlott, házakhoz ajánlkozik. Cim a kiadóban. 185

ARADI ÁRUMINTAVÁSÁR és Butorkiállítás 1925. aug. 1-10.

75% utazási kedvezmény

Koncertek, théatralis szórakozások és Radio Gazdasági kiállítás Sportesemények és ünnepek Országos kongresszusok és nagygyűlések stb

Mosse hirdetés 1903

OCCASIO!

BUTOR

OCCASIO!

A volt Kurländer és Uilmann-féle ideiglenesen birtolt üzlethelyiségben

különböző ebédlő-, háló- és konyhabútorok, valamint egyes butordarabok

gyári áron alul kaphatók.

Rövid ideig

LEGUJABB

DOMBORNÝOMÁSÚ

KERESKEDELMİ LEVÉLPAPIROST

MEMORANDUMOT, SZÁMLÁT ÉS BORITÉKOT KÉSZİT

»SUNFIELD«, ORADEA-MARE

STADA VLAHUȚA (SZENT JÁNOS-UTCA) No. 25.

Ez az eredmény, ha az Estilapban hirdet

FŐZŐNŐ bejárónőnek vagy mindenekajánlkozik. Majorné. Strada Cloșca (Hid-utca) 6. 135

TANULÓLEANYOK felvétetnek a Pelikan Mill borítékgárban, Strada Pictorul Grigorescu (Mészáros-utca) 4. 136

ÜGYES szobaleány azonnalra felvétetik. Cim a kiadóban. 168

PERFECT német gép és gyorsíró (németországi fiatalember) keres azonnali belépésre alkalmazást. Cimeket a Hegedüs Hirlapirodába kér. 167

ADÁS-VÉTEL

ÓRIASI ipartelep épületekkel vasuti vágány mellett olcsón eladó. Cim Hegedüs Hirlapirodában. 132

JÓKARBAN lévő gyermekkoscsit megvételre keresek. Cim: Himler, Str. Horia (Báthory-utca) 16. szám. 137

EGY jókarban lévő szép plüsdívány eladó. Vadász, Baross-utca 8. 169

ELADÓ ház, melyben 4 szobás lakás 90 cm² suterin, villany és ipari árammal ellátva, átadó. Cim a kiadóban. 162

ELADÓ gyermekkoscsi. Str. General Holban (Széles-utca) 46. Tóth. 187

ELADÓ alig használt keményfa hálószoba butor. Piața Iosia (Őssitér) 24. Farkas Gábor. 190

FÉNYKÉPEZŐGÉP 18X24 utigép duplaképfuvaros eladó. Grosz, Strada Wilson (Fűzes-utca) 16. 197

GYERMEK korékpár jókarban eladó. Strada Oituz (Láhnér György-utca) 6. I. 6. szám. 196

MAGYAR, német, cseh, szerb olasz, francia vizumok pontos elkészítése csak a Hegedüs Hirlapiroda révén.

Hallatlan olcsó árban!! Népszerű orvosi munkák

Dr Albrecht! — Az ember neme	60.—
Női titkok és betegségek leányok és anyák számára	60.—
Mézesetek egészségtana	50.—
Gyermektelen szeriem	50.—
A szűzesség egészségtana	50.—
A kemi ösztön elfajlása	60.—
Önsegély, tanácsadó mindkét nem számára	60.—
A megoldott probléma, fiúk vagy leányok?	50.—
Önmegóvás	60.—
A női betegségek megelőzése és gyógyítása	50.—
Jegyzetek és házaok tapasztalt utmutatója	40.—

Postai megrendeléseket azonnal intézünk!

Kapható a Hegedüs Hirlapirodában

MOULIN ROUGE

Bukarest, Bul. Elisabeta 25. Hat die schönste amerikanische Terrasse am 5-ten Stock eröffnet. Schönste Aussicht. Variété Theater. Erstklassiges Restaurant. 2 Orchester. Mässige Preise. Das angenehmste Vergnügungslokal. Bis am Morgen offen.

x NYARALNI utazik külföldre? Vizumokat a Hegedüs Hirlapirodába vegye meg, mert akkor a határokon sehol utazási akadályok nem lesznek.

Sonnenfeld Adolf részv. társ.